

1. 7. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky v letecké dopravě: od voucherů po uzákonění minimální ceny letenek

Cestující mají dle pravidel Evropské unie[1] v případě zrušení zájezdu či přepravních dokladů, mimo jiné tedy i letenek, vždy na výběr, zda preferují vrácení peněz či akceptují poukaz. Zmíněné právo se na chvíli zdálo být ohroženo koronavirovou situací, respektive snahou se co nejlépe vypořádat s následky této krize. Za účelem pomoci leteckým společnostem, na něž měla související opatření ochromující dopad, začalo být na evropské úrovni uvažováno o stanovení plošné povinnosti přijmout za zrušený let poukaz namísto peněz (viz český lex voucher).

Již od března letošního roku zhruba polovina členských států EU včetně České republiky požadovala po Evropské unii, aby stanovila povinnost, na základě níž by zrušené lety bylo možno kompenzovat výhradně pomocí voucherů. K tomu by však mohlo dojít pouze za současného pozastavení či pozměnění platnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, neboť právě tento předpis v sobě zakotvuje nárok na vrácení peněz v případě zrušeného letu (uvedené nařízení je však všeobecně známé zejména tím, že právě zde jsou upravena pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů). Konkrétně by se tak jednalo o nutnost modifikace (či pozastavení platnosti) čl. 8 předmětného nařízení, v němž je ustanoveno právo na proplacení výdajů nebo na přesměrování. Cestujícím je na základě daného článku v případě zrušeného letu nabídnuta možnost volby mezi:

- a) - náhradou pořizovací ceny letenky do sedmi dní způsobem stanoveným v čl. 7 odst. 3 (tzn., náhrada škody se vyplátí hotově, elektronickým bankovním převodem, bankovními příkazy nebo bankovními šeky nebo, v případě dohody podepsané cestujícím, cestovními poukazy nebo jinými službami), a to za část nebo části neuskutečněné cesty a za část nebo části již uskutečněné cesty, jestliže let nadále neslouží účelu vztahujícímu se k původnímu cestovnímu plánu cestujícího, spolu s případným
- zpátečním letem do původního místa odletu, a to při nejbližší příležitosti;
- b) přesměrováním za srovnatelných dopravních podmínek a při nejbližší příležitosti na jejich cílové místo určení; nebo
- c) přesměrováním za srovnatelných dopravních podmínek na jejich cílové místo určení v pozdější době podle přání cestujícího s výhradou dostupnosti míst.

Evropská komise nakonec těmto požadavkům nevyhověla a potvrdila stávající právo zákazníka trvat na vrácení peněz za neuskutečněný let. Učinila tak prostřednictvím právně nezávazného doporučení[2], které je součástí balíčku pokynů a doporučení Evropské komise, pomocí něhož by měla být usnadněna obnova cestovního ruchu.

Jednotlivé státy se tak rozhodly pomoci svým leteckým společnostem, mnohdy na pokraji úpadku, po svém. Především nelze v této souvislosti nezmínit rakouský průlomový záměr uzákonit minimální cenu letenek. Vídeň totiž představuje jednu z nejlevnějších evropských odletových destinací, a to především díky nízkonákladovým společnostem typu Wizz Air či Lauda (dceřiná společnost Ryanairu). Ačkoliv se tedy po koronakrizi všeobecně očekával spíše pokles cen letenek, je možné, že

opak bude pravdou.

Rakousko se rozhodlo pomoci svým skomírajícím aerolinkám Austrian Airlines krom přímé finanční dotace i stanovením minimální ceny za letenky, která za jednosměrný let nesmí být méně než 40 EUR. Tato cena přitom představuje až trojnásobek ceny letenek nabízených nízkonákladovými společnostmi. Podle odborníků však takováto cenová regulace vyvolává oprávněné otázky ohledně slučitelnosti právní úpravy s evropským soutěžním právem. Zavedení minimální ceny letenek je totiž dle právníků v rozporu s evropským právem a u Evropské unie by zmíněný stát mohl se svou novou legislativou narazit[3]. Rakousko má dále rovněž v plánu od příštího roku zavést daň za každý odlet ve výši 12 EUR, u letů kratších než 350 km pak dokonce 30 EUR (je ovšem nutno přiznat, že takovéto zdanění není dnes nic výjimečného a přistupují k němu též další státy).[4]

Lze polemizovat, nakolik za zmíněnými změnami stojí snaha pomoci národním aerolinkám a nakolik ekologické zájmy. Rakouská vláda se od začátku svého působení netají „zelenými“ úmysly a od uvedených opatření si slibuje omezení letecké dopravy a současně doufá v odrazení cestujících podnikat lety na krátké vzdálenosti. Za tím účelem hodlají již zmíněné Austrian Airlines nahradit vlakovými spoji lety do míst vzdálených méně než tři hodiny cesty vlakem.

Rozhodně se nejedná o ojedinělou iniciativu. Některé státy dokonce podměnily poskytnutí státní finanční pomoci leteckým společnostem naplněním ekologických požadavků. Těmi jsou například omezení vnitrostátních letů na minimum, případně zmíněná náhrada leteckých spojů mezi blízkými městy za vlakové (Francie) či omezení nočních letů (Nizozemsko).[5]

Nelze vyloučit, že další státy budou s podobnými tendencemi následovat. Pravděpodobně tak lze do budoucna očekávat nejen zvýšení cen za letenky, ale i výrazné omezení výběru leteckých spojů. Zajímavým problémem hodným zamyšlení je (kromě shora zmíněné kolize s evropským právem) však i otázka svobody tvorby cen nebo třeba možné omezení volného pohybu služeb, lidí, zboží a kapitálu, které představuje jednu ze stěžejních zásad, na kterých je Evropská unie postavena.

Vyhlídky pro zastánce leteckého cestování jsou tedy nevábné. Ještěže Evropská komise cestujícím potvrdila právo na vrácení peněz za zrušený let. S ohledem na současný vývoj, respektive na zelenou vlnu, která se nejen Evropou přelévá, je totiž dost dobře možné, že by poukaz nebylo na co použít.

Mgr. Bc. Denisa Brdlíková

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.](http://www.toman-devaty-partneri.cz)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468

e-mail: ak@iustitia.cz

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91Text s významem pro EHP.

[2] DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2020/648, ze dne 13. května 2020, o poukazech nabízených cestujícím jako alternativa k vrácení peněz za zrušené souborné cestovní a přepravní služby a v souvislosti s pandemií COVID-19.

[3] Zdroj: dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[4] Zdroj: dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

[5] Zdroj: dostupné na www, k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)